Etuustärppi

Toimeentulotuki

Katja Heikkilä
Suunnittelija
Toimeentulotukiryhmä

Kela|Fpa

Vankien toimeentulotuki

- Hakeminen
  - Liitteet: vankilan maksukortin tiliote tai tilikortti, vankilan ansiokortti, siviilitiliotteet (ensimmäisen hakemuksen yhteydessä ja avolaitoksessa)
  - Vapautumisajankohta (erityisesti, jos vapautuminen lähiaikoina)
  - Selvitys menoista (mihin meno maksetaan)
  - Mihin yhteys mahdollisissa lisäselvitystilanteissa
- Hakemuksen siirtäminen kuntaan
  - Siirretään vain pyynnöstä
  - Siirretään menoja, jotka eivät kuulu perusosaan tai muihin perusmenoihin

Vankien toimeentulotuki

- Asumismenot
  - Huomioidaan lyhyen vankeustuomion ajalta. Yleensä enintään 6 kk ajan
  - Yli 6 kk tuomioissa huomioidaan asunnon irtisanomisajalta 1-2 kk ajan
  - Jos asunnoton vanki on vapautumassa ja hänelle tarjotaan asuntoa:
    - Voidaan myöntää vuokravakuus kohtuuhintaiseen asuntoon sekä huomioida asumismenot enintään kuukauden ajalta ennen vapautumista → tarvitaan vankilan selvitys
- Vapautuminen
  - Selvitys vapautumispäivästä
  - Tilitiedot, mihin vapautumisen jälkeen toimeentulotuki maksetaan
  - Jos vangilla ei ole omaa pankkitiliä, voidaan hakea Kelan Prepaid-kortti siihen saakka kunnes vanki saa oman tilin avattua

Työttömyysturva

RISE:n webinaari 17.4.2019

Reetta Tilvis
suunnittelija
Kela, Toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskus, työttömyysturva- ja asumistukiryhmä

Kela|Fpa

Työnhakijaksi ilmoittautuminen

- Saadakseen työttömyysetuutta, asiakkaan tulee olla ilmoittautuneena TE-toimistossa työttömänä työnhakijana
  - Tätä ei voi tehdä takautuvasti
  - Asioinnin tavasta sovitaan TE-toimistossa

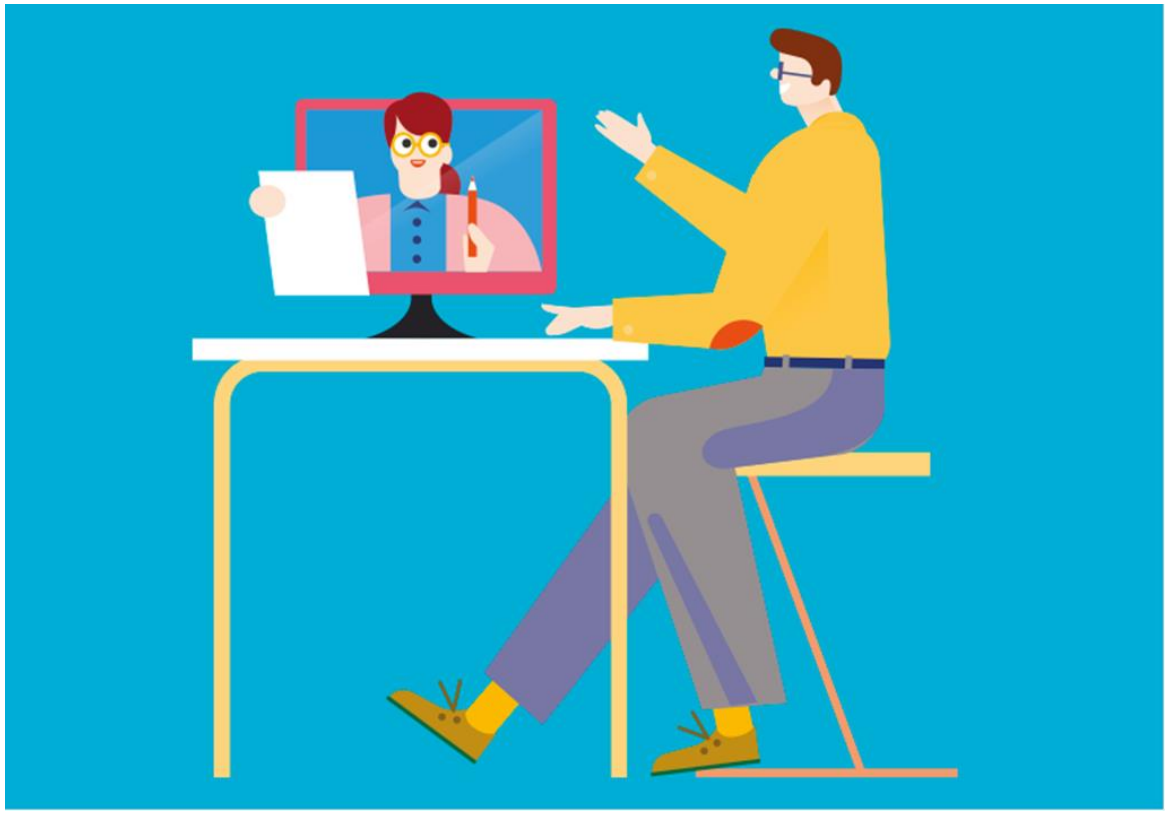

Työmarkkinoilla olon esteet

Työnhakija ei ole oikeutettu peruspäivärahaan tai työmarkkinatukeen ajalta, jona hän on estynyt olemasta työmarkkinoilla

- asevelvollisuuden (varusmiespalvelus, kertausharjoitus, ylimääräinen palvelus ja liikekannallepanon aikainen palvelus sekä osallistuminen kutsuntaan ja palveluskelpoisuuden tarkastukseen);
- siviilipalveluksen;
- **vankeusrangaistuksen**;
- sairaala- tai muun laitoshoidon; tai
- muun näihin rinnastettavan syyn takia (esim. **tutkintavankeus**).

Vankeusrangaistus

- Työnhakijalla ei ole etuusoikeutta hänen suorittaessaan vankeusrangaistusta. Vankeus voidaan suorittaa joko suljetussa vankilassa tai avovankilassa. Suljetun vankilan vanki sekä avolaitoksen vanki voivat ilmoittautua vankeusaikana työttömäksi työnhakijaksi, mutta suljetun vankilan tai avolaitoksen vanki ei voi saada työttömyysetuutta, sillä he ovat työttömyysturvalaissa tarkoitetulla tavalla estyneet olemasta työmarkkinoilla.
- Tutkintavankeus ja sakon muuntorangaistus ovat lain 4-kohdan mukaisia vankeusrangaistukseen rinnastettavia syitä eikä henkilöllä ole niiden ajalta oikeuta etuuteen.
- Sen sijaan yhdyskuntaseuraamukset (nuorten ehdollisen vankeuden valvonta, nuorisorangaistus, yhdyskuntapalvelu), valvontarangaistus, valvottu koevapautus tai ehdonalainen vapauttaminen eivät ole työmarkkinoilla olon esteitä.

- Vankilailmoitusten ja vankikeskeytysten käsittely on keskitetty Kelassa eteläiseen vakuutuspiirin. Keskittämisyksikkö hoitaa useimmissa tapauksissa ilmoitusten perusteella vankilaan joutuvan henkilön maksussa olevien etuuksien keskeyttämisen, lakkauttamisen ja näihin liittyvän takaisinperinnän sekä vapautumisen yhteydessä etuuden maksuunpanon. Ulkomailla asuvien henkilöiden vankeuteen liittyvät asiat hoidetaan Ulkomaan yksikössä.

Työmarkkinoilla olon esteet ja työllistymistä edistävä palvelu

Työvoimakoulutuksen ja työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun aikana ei sovelleta työmarkkinoilla olon esteitä koskevaa TTL:n 3 luvun 1 §:n 3 momenttia. Näin ollen jos asiakas on työvoimakoulutuksessa tai työttömyysetuudella tuetussa omaehtoisessa opiskelussa, hänelle voidaan maksaa etuus, vaikka hänelle tänä aikana **tulisi** jokin työmarkkinoilla olon este.

Esimerkki

Henkilö on työvoimakoulutuksessa 1.2.2019-31.5.2019. Hän suorittaa vankeusrangaistuksen 1.4.-15.4.2019. Henkilölle voidaan maksaa työttömyysetuus, vaikka hän on estynyt olemasta työmarkkinoilla tänä aikana.

Muiden työllistymistä edistävien palvelujen aikana sen sijaan sovelletaan työmarkkinoilla olon esteitä koskevaa työttömyysturvalain 3 luvun 1 §:n 3 momenttia.

Opinnot ja työttömyysetuus

- Kun etuusoikeuden **alkamista** tutkitaan, tulee asiakkaan olla työtön (ei esim. päätoiminen opiskelija) ja työmarkkinoiden käytettävissä.

- Omaehtoiset opinnot: ei subjektiivista oikeutta, TE-toimiston arvioi tarkoituksenmukaisuuden. Ei ole tarkoitus korvata opintotukea.

  → Lähtökohtaisesti näistä tulee sopia TE-toimiston kanssa ennen opintojen alkamista ja aloittaa ne työttömänä ollessaan (muutama poikkeus).

Työssäolovelvoitteen purkaminen ja odotusaika

- **Työssäolovelvoitteen** (esim. P9) voi ”purkaa” myös vankeuden aikana tehdyillä opinnoilla → Tätä on hyvä tuoda esiin.

- **Odotusaika (21 vk)** alkaa työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymisestä, korvauksettoman määräajan päättymisestä tai työssäolovelvoitteen täyttymisestä lukien taikka siitä ajankohdasta lukien, jona koulutusta vailla olevan nuoren oikeus työttömyysetuuteen palautuu.

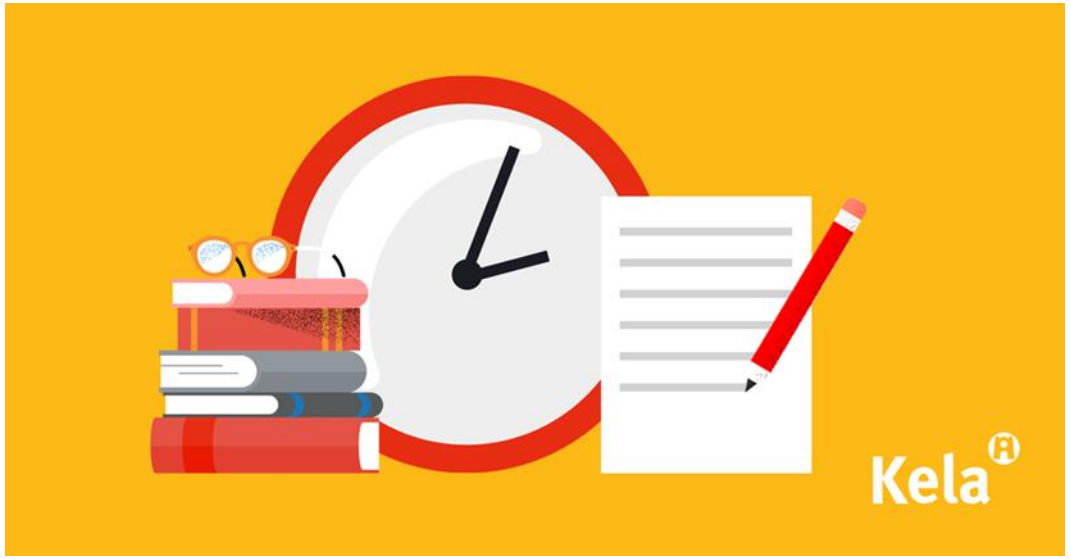

Yleinen asumistuki

Kela|Fpa

Vankilassaolon vaikutus yleiseen asumistukeen

- Jos **yksin asuva asumistuensaaja** joutuu vankilaan, voidaan asumistuen maksamista jatkaa kuuden kuukauden ajan, jos asumistuen saajalla on edelleen asumismenoja vankilassaolon aikana.
  - Uutta asumistukea ei kuitenkaan myönnetä vankilassa olevalle yksin asuvalle henkilölle.
- Jos **useamman hengen ruokakuntaan kuuluva** henkilö on poissa asunnosta vankilassaolon vuoksi, poissaoloa pidetään tilapäisenä ja henkilö kuuluu edelleen ruokakuntaan, jos poissaolo kestää korkeintaan noin yhden vuoden pituisen ajanjakson.
  - Ruokakuntaan kuuluvan henkilön Suomessa asuva puoliso kuuluu kuitenkin ruokakuntaan, vaikka hän olisi poissa vuotta pitemmänkin ajan.

Kiitos!

Kela|Fpa